ADATSZERKEZETEK ÉS ALGORITMUSOK

Négyzetes rendezők

Buborék rendezés

- Feladat: Rendezzük az $A[1 \ldots n]$ vektort!
  A vektor elemtípusa tetszőleges T típus, amire egy teljes rendezés értelmezhető
- Buborék rendezés alapötlete:
  - a vektor elejétől kezdve „felbuborékoltatjuk” a legnagyobb elemet. Utána ugyanezt tesszük az eggyel rövidebb vektorra, stb. Végül, utoljára még az első két elemre is végrehajtjuk a „buborékoltatást”

Buborék rendezés

- Egy sorozat rendezett $\Leftrightarrow$ nincs az elemek között inverzió
- Ez a rendezés az inverziók csökkentésével rendez

12	5	7	9	11	10

Buborék rendezés

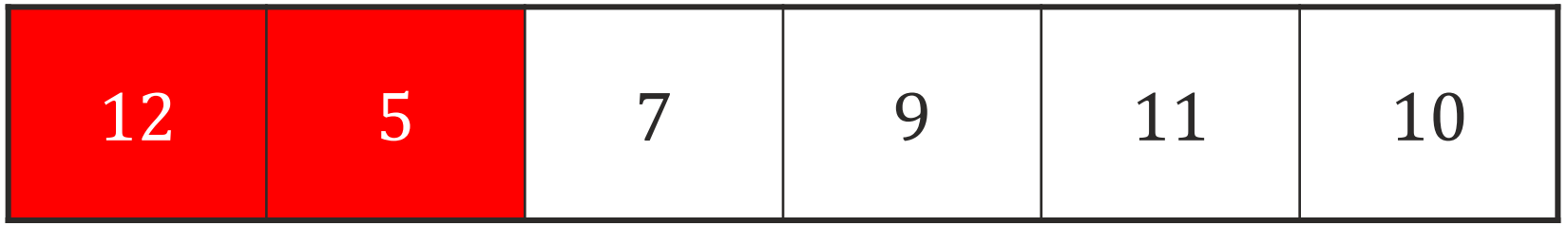

Buborék rendezés

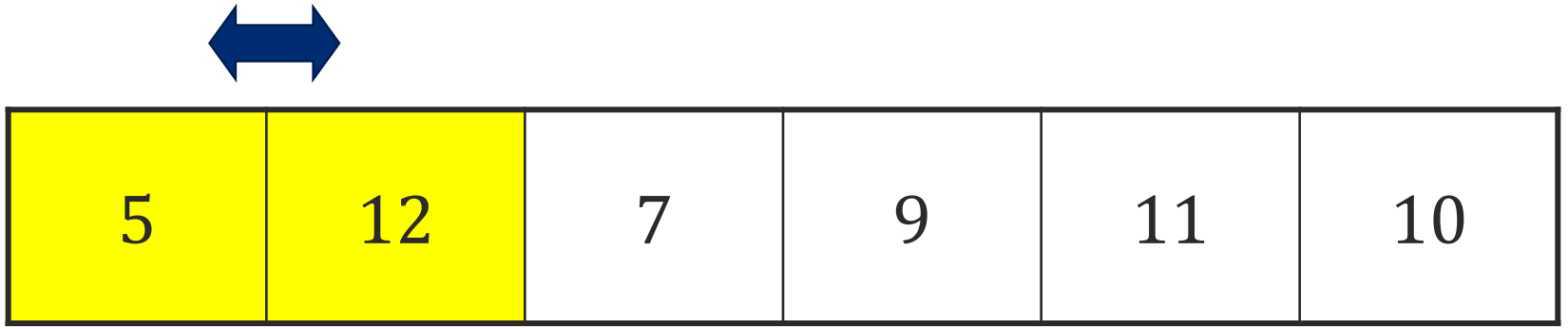

Buborék rendezés

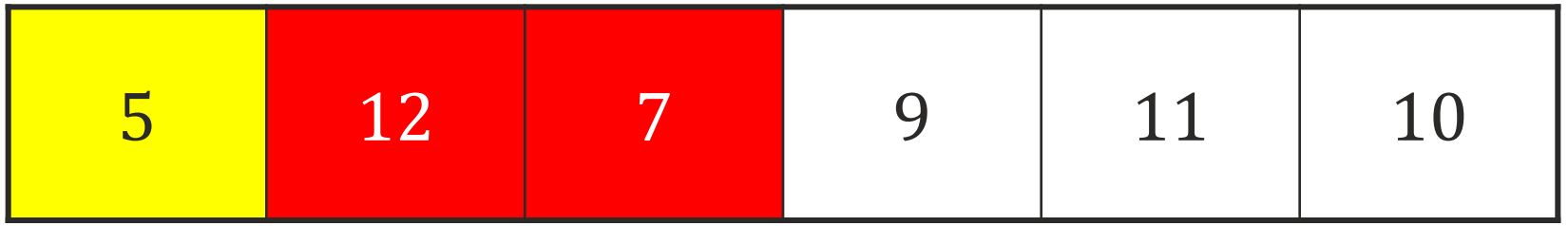

Buborék rendezés

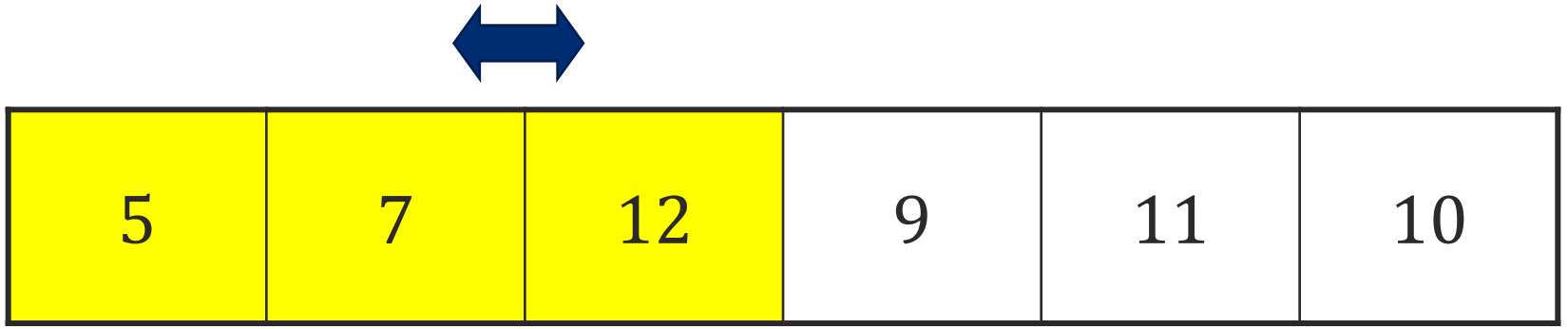

Buborék rendezés

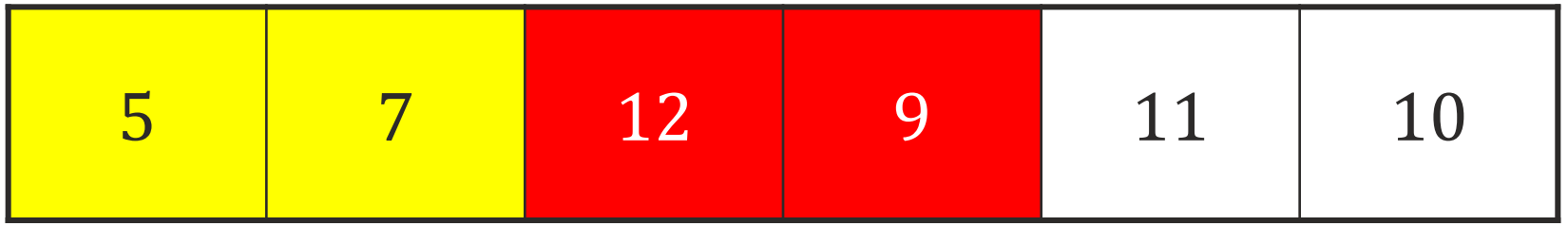

Buborék rendezés

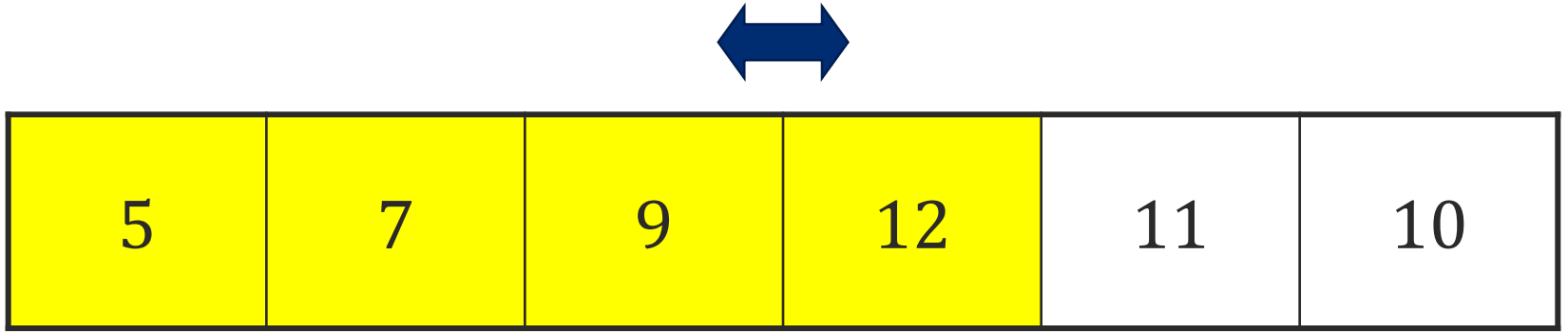

Buborék rendezés

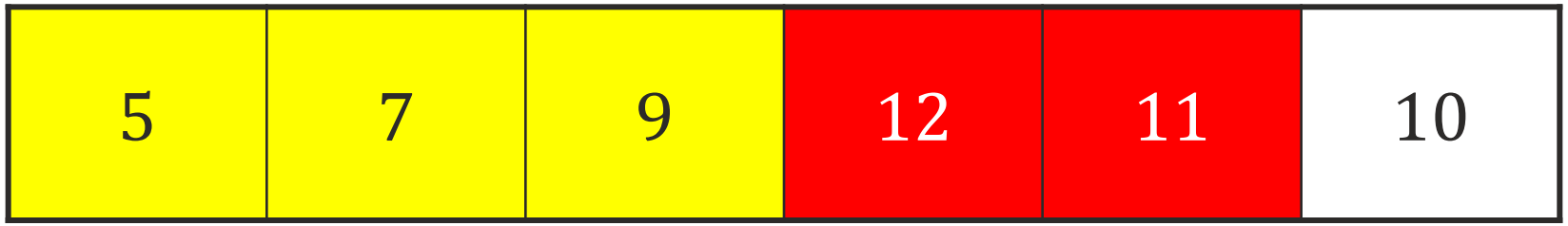

Buborék rendezés

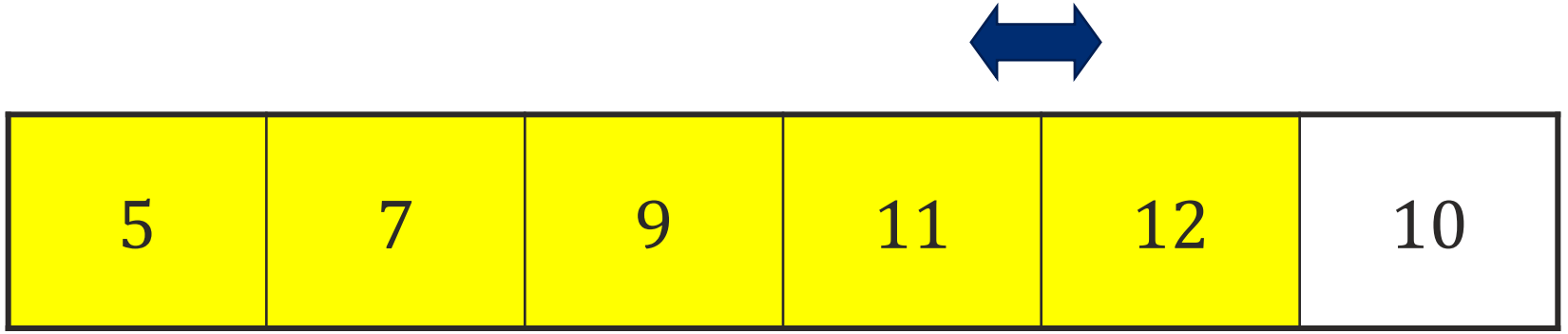

Buborék rendezés

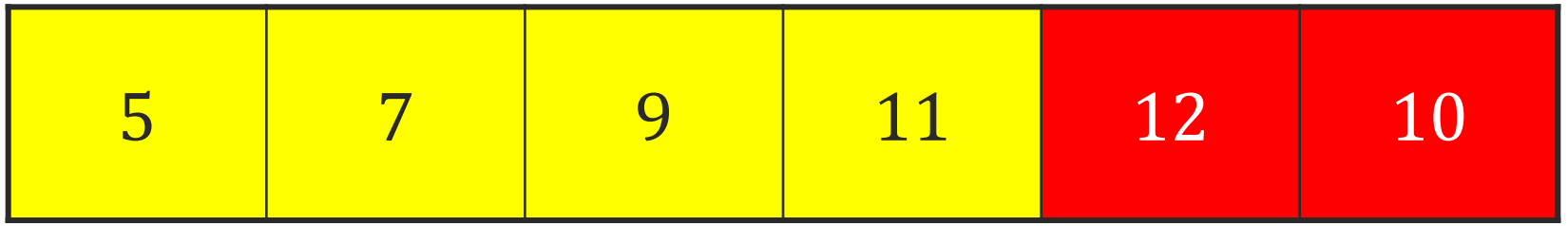

Buborék rendezés

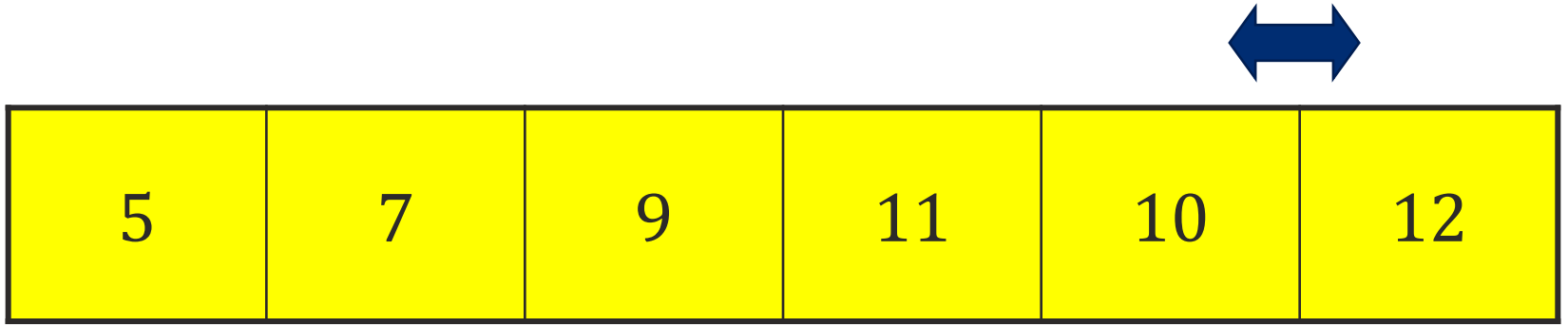

Buborék rendezés

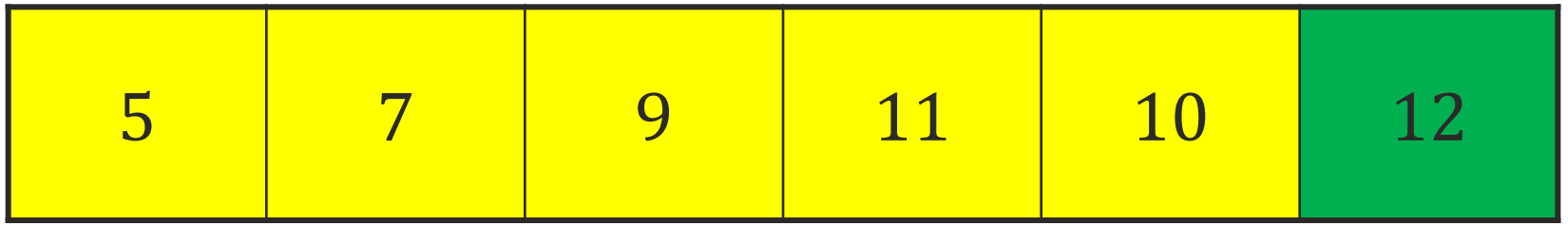

Buborék rendezés

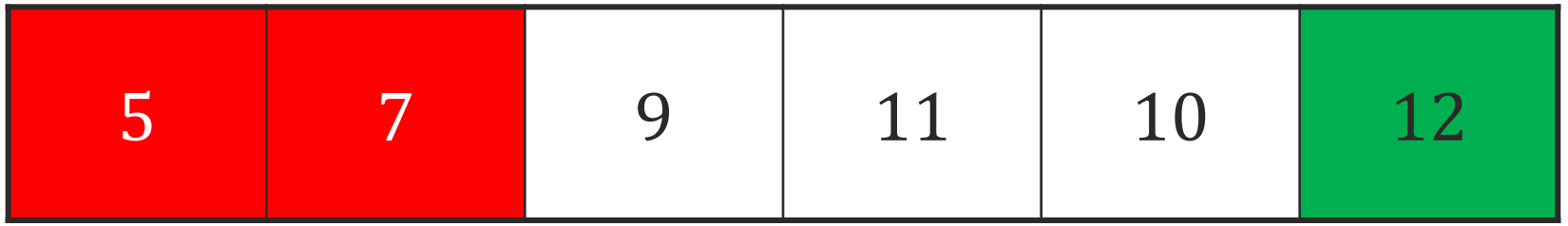

Buborék rendezés

Buborék rendezés

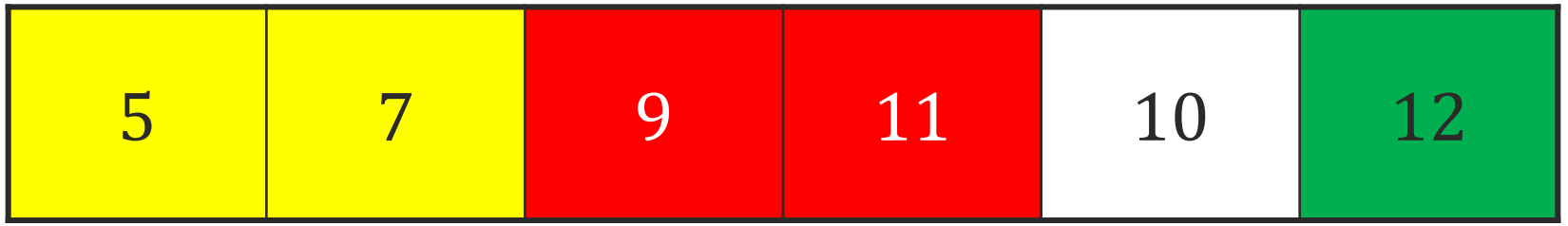

Buborék rendezés

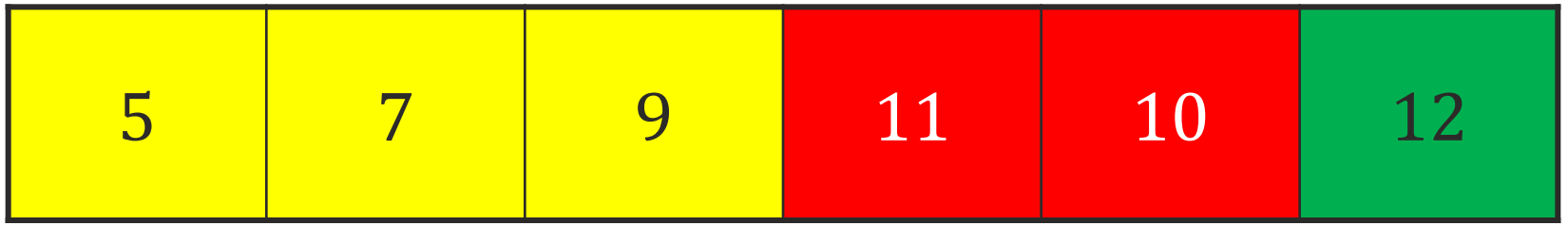

Buborék rendezés

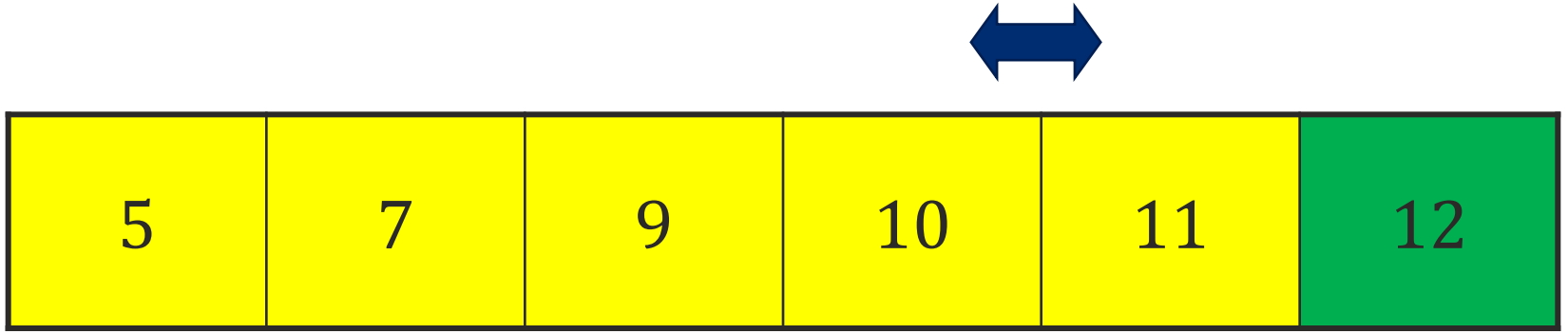

Buborék rendezés

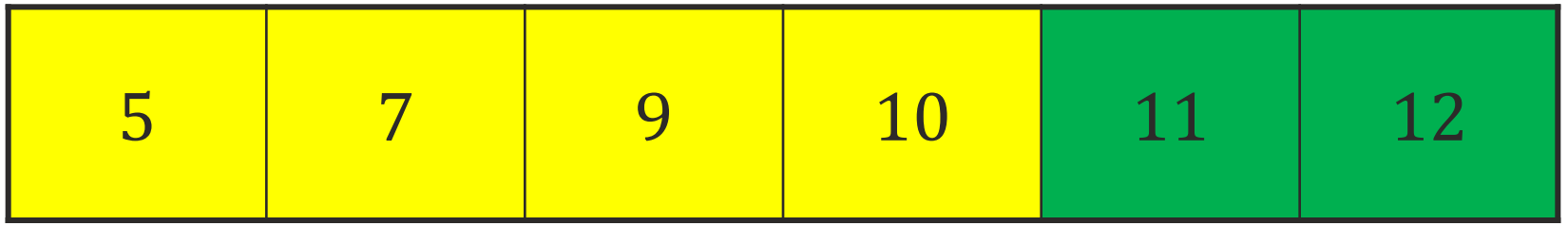

Buborék rendezés algoritmusa

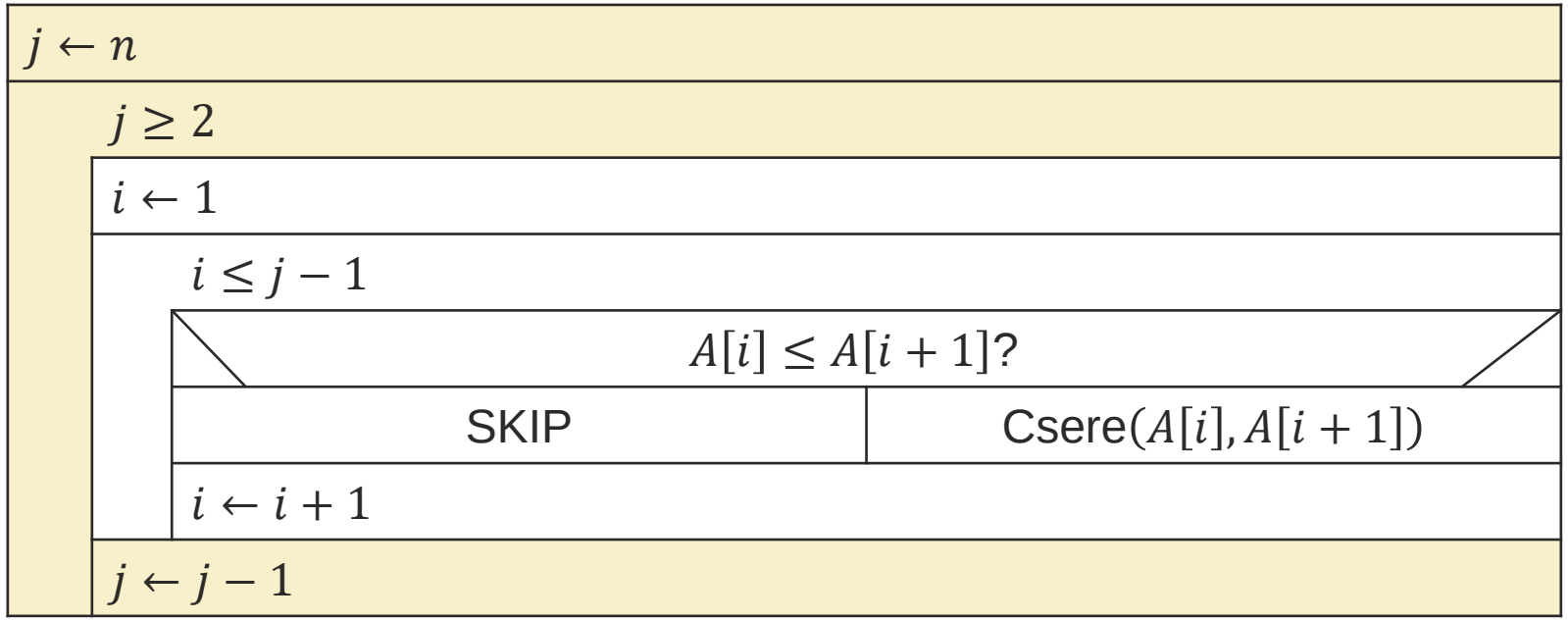

Buborék rendezés algoritmusa

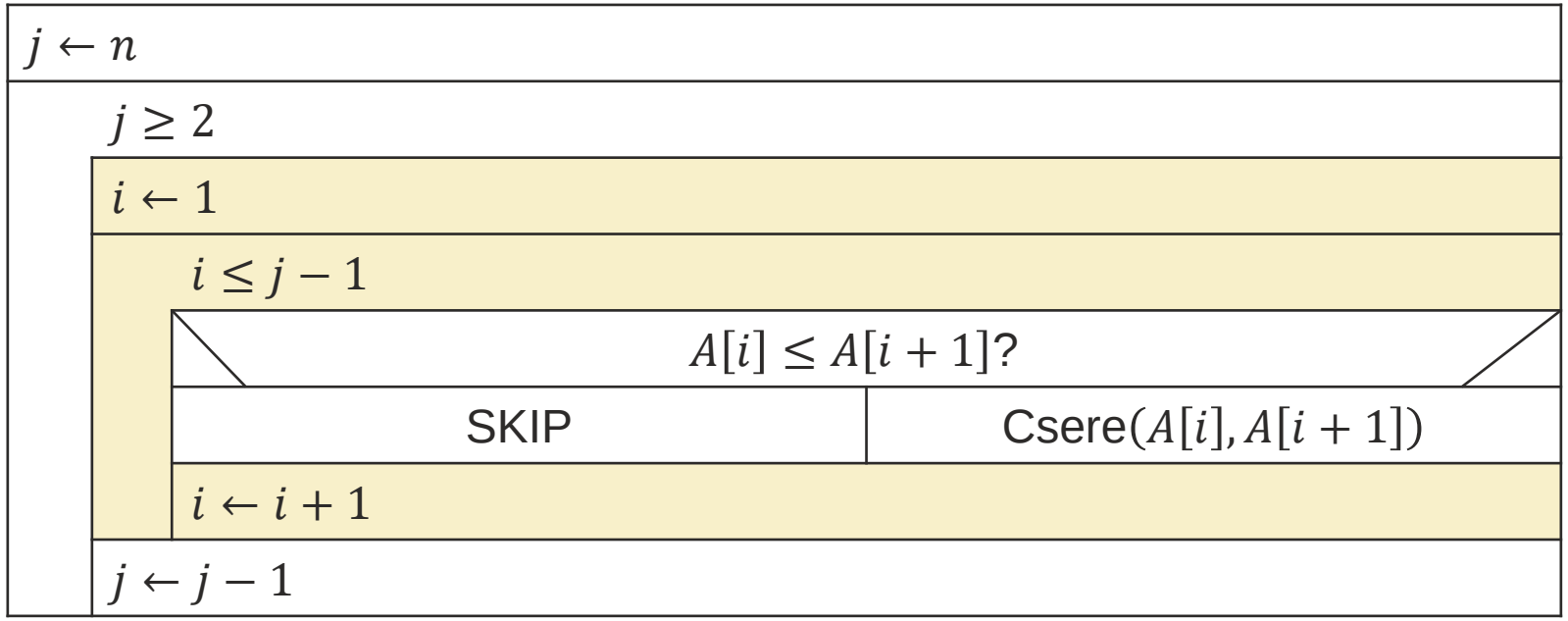

Buborék rendezés algoritmusa

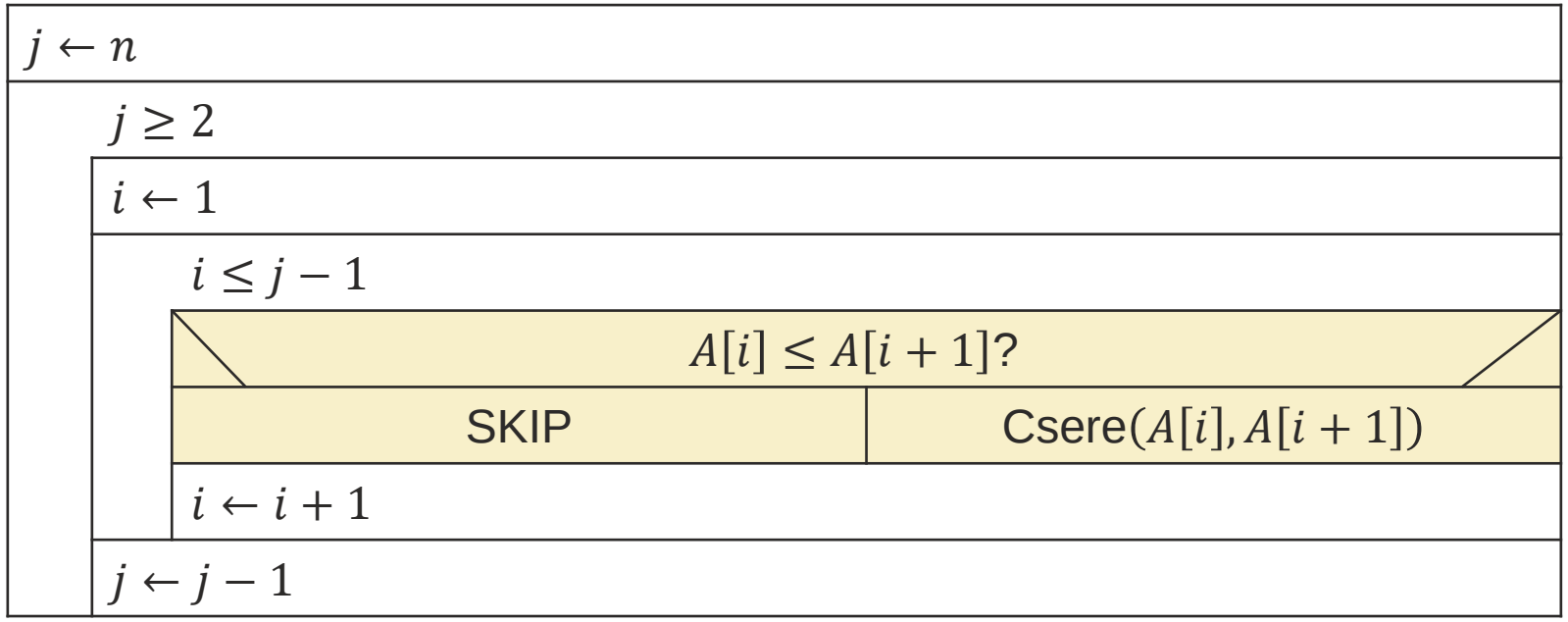

Buborék rendezés algoritmusa

- Műveletek időigénye

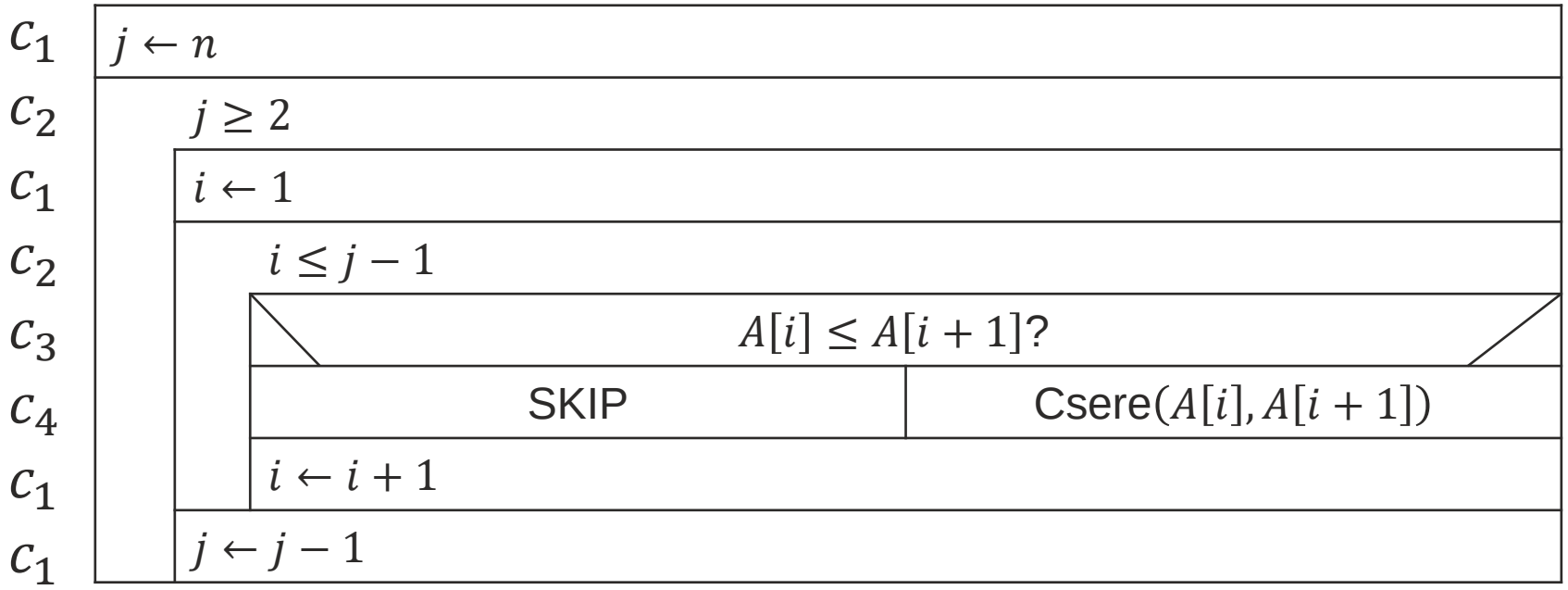

Buborék rendezés – időráfordítás

- Külső ciklus
  - $n-1$ –szer fut le, előtte kezdő értékadás
  - A feltételt n-szer ellenőrzi, j-t $n-1$-szer csökkenti
    - $c_1 + n * c_2 + (n-1) * c_1$
- Belső ciklus lefutásainak száma: $n-1, n-2, \ldots 2, 1$
  - mindannyiszor 1 kezdőértékadás
  - a ciklusfeltétel eggyel többször ellenőrzi
  - i-t növeljük $(1 + \cdots + n-1)$-szer
    - $(n-1) * c_1 + (2 + \cdots + n) * c_2 + (1 + \cdots + n-1) * c_1$
- $A[i]$ és $A[i+1]$ összehasonlításainak száma:
  - $(1 + \cdots + n-1) * c_3$
- A cserék száma A-tól függ = A inverzióinak száma
  - Ez 0 és $\binom{n}{2}$ között van
  - $\mathrm{inv}(A) * c_4$

Buborék rendezés – összegezve

- $T(A) = c_1 + n * c_2 + (n-1) * c_1 + (n-1) * c_1 + (2 + \cdots + n) * c_2 + (1 + \cdots + n - 1) * c_1 + (1 + \cdots + n - 1) * c_3 + \text{inv}(A) * c_4 =$

- $c_1 + n * c_2 + n * c_1 + n * c_1 - c_1 + (n+2) * \frac{n-1}{2} * c_2 + n * \frac{n-1}{2} * c_1 + n * \frac{n-1}{2} * c_3 + \text{inv}(A) * c_4 =$

- $n^2 * \left(\frac{c_1}{2} + \frac{c_2}{2} + \frac{c_3}{2}\right) + n * \left(3 * \frac{c_1}{2} + 3 * \frac{c_2}{2} - \frac{c_3}{2}\right) - (c_1 - c_2) + \text{inv}(A) * c_4$

Buborék rendezés

- Néhány egyszerűsítő feltételezés
  1. Feltételezés
     $c_1 \ll c_3$ és $c_2 \ll c_4$
     vagyis az elemek összehasonlítása és cseréje adja a költség javát
     - Ekkor

$$T(A) \approx n^2 * \frac{c_3}{2} - n * \frac{c_3}{2} + \text{inv}(A) * c_4 = n * \frac{n-1}{2} * c_3 + \text{inv}(A) * c_4$$

  2. Feltételezés:
     $c_3$és $c_4$az egyes gépekre jellemző állandók. Ha történetesen $c_3 \approx c_4$, akkor a végrehajtási időt jellemzi a domináns műveletek száma:
     - $T(A) \approx n * \frac{n-1}{2} + \text{inv}(A)$
       $T(A)$ helyett $T(n)$-t bevezetve, a szokásos írásmód:

$$T(n) \approx n * \frac{n-1}{2} + \text{inv}(A)$$

Buborék rendezés

- Néhány egyszerűsítő feltételezés
  3. Feltételezés:
     általában külön-külön kérdezzük az egyes műveletek számát:
     - Ö$(n) \approx n * \frac{n-1}{2}$
     - Cs$(n) \approx$ inv(A)
  4. Feltételezés:
     ismerjük a lehetséges bejövő input adatokat, kiszámíthatjuk
     - a legrosszabb ($M\ T(n)$) és
     - a legjobb esetben ($m\ T(n)$)
     - átlagos esetben ($A\ T(n)$)

Buborék rendezés

- Az előzőekből:
  - Az összehasonlítások száma minden n hosszú vektorra ugyanannyi:
    - $M\ Ö(n) = m\ Ö(n) = A\ Ö(n) = n * \frac{n-1}{2}$
  - A cserék száma:
    - $M\ Cs(n) = n * \frac{n-1}{2}$
    - $m\ Cs(n) = 0$
    - $A\ Cs(n) = n * \frac{n-1}{4} = M\ \frac{Cs(n)}{2}$
      - Ez bizonyítható

Buborék rendezés

- Az előzőek pontos értékek, azonban gyakran a költség (műveletszám) nagyságrendje, aszimptotikus viselkedése a hasznos információ
  - $M\ \ddot{O}(n) = \ n * \frac{n-1}{2} = \Theta(n^2)$
  - $M\ Cs(n) = n * \frac{n-1}{2} = \Theta(n^2)$
  - $A\ Cs(n) = \ n * \frac{n-1}{4} = M\frac{Cs(n)}{2} = \Theta(n^2)$

Buborék rendezés

- Javított változat
  - Ha nincs már csere, leáll.
    - Cserék száma nem változik
    - M $\ddot{\mathrm{O}}(n)$ nem változik
    - m $\ddot{\mathrm{O}}(n) = n - 1$
    - A $\ddot{\mathrm{O}}(n) = ?$ (sejtés: n^2)

Maximum kiválasztásos rendezés

- Ötlet: feltételezzük, hogy az $A[1..n]$ tömb jobb széle $(j+1..n)$ már rendezve van, minden lépésben kiválasztjuk az $A[1..j]$ résztömb maximális elemét, és kicseréljük a j. helyen lévővel, majd j-t csökkentjük
  - Kezdetben j értéke n.

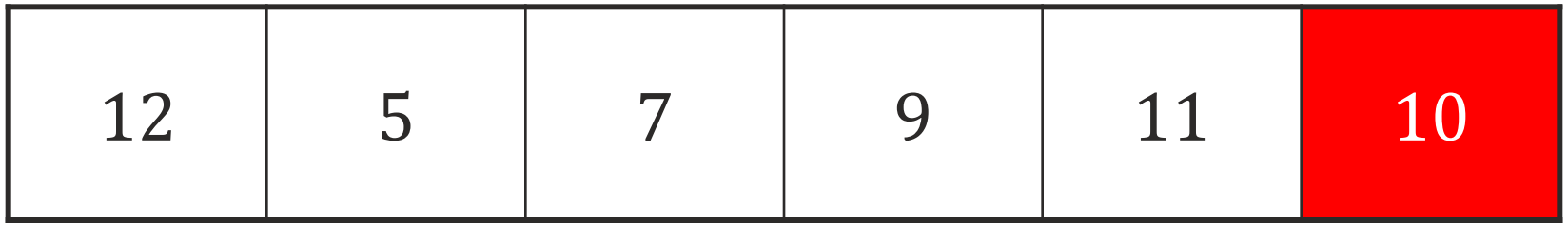

Maximum kiválasztásos rendezés

- Maximum 12
- Hozzá tartozó index 1

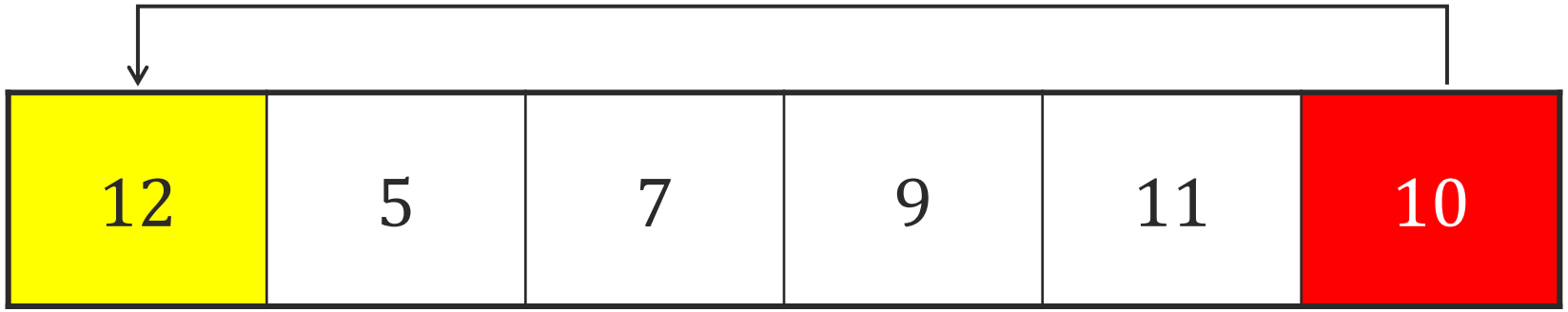

Maximum kiválasztásos rendezés

- Maximum 12
- Hozzá tartozó index 1

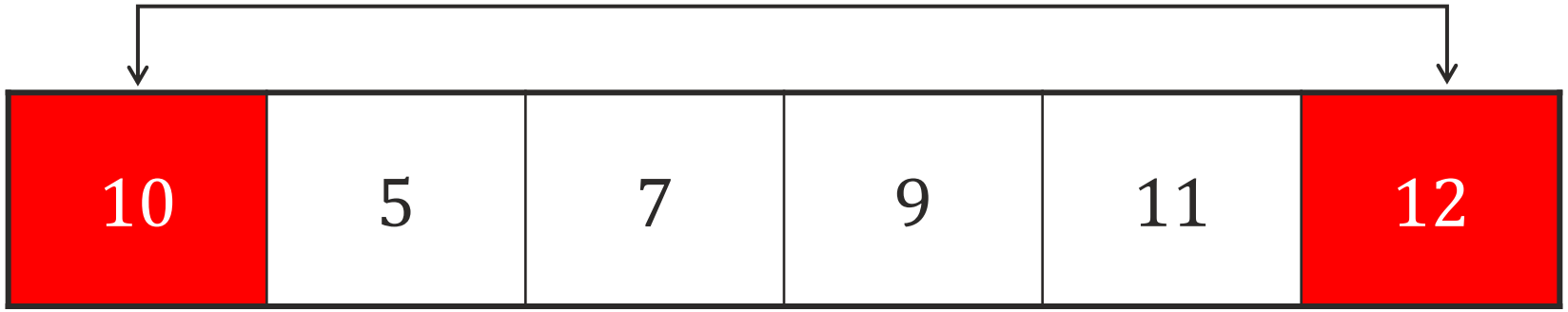

Maximum kiválasztásos rendezés

- Maximum 11
- Hozzá tartozó index 5

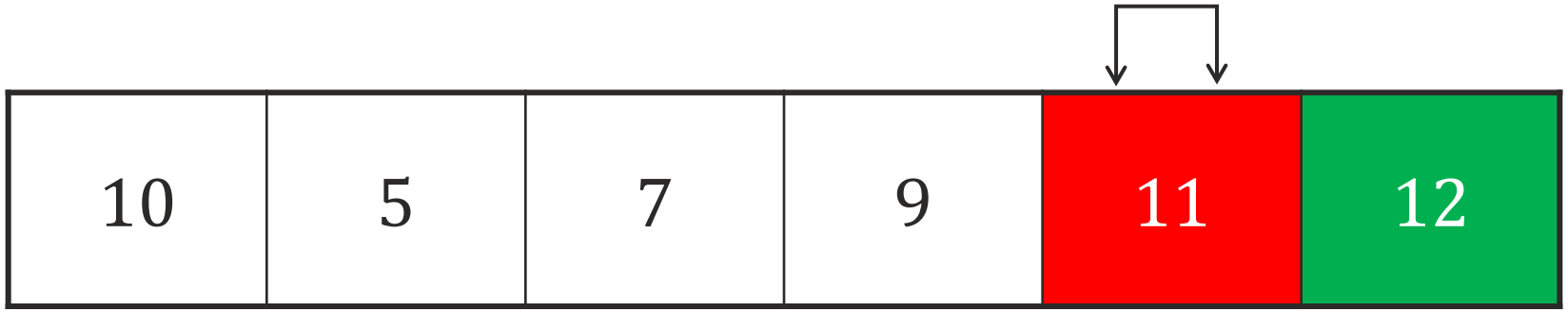

Maximum kiválasztásos rendezés

- Maximum 10
- Hozzá tartozó index 1

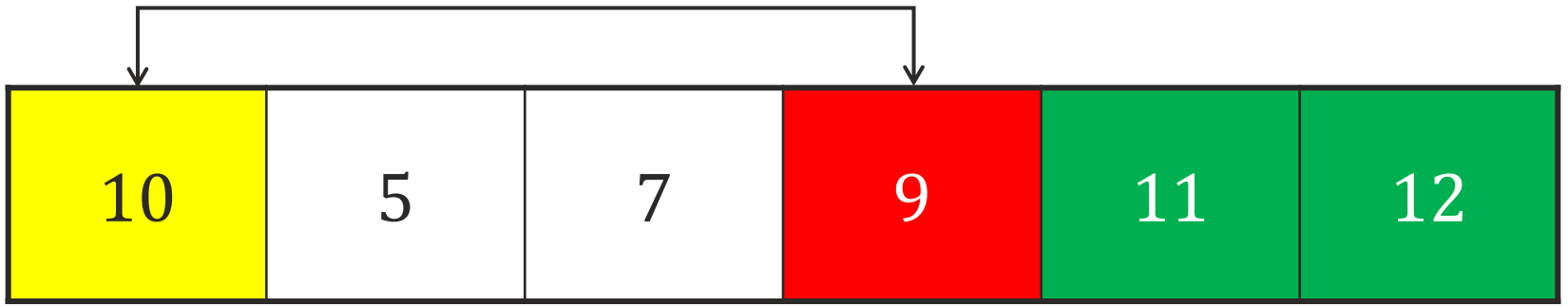

Maximum kiválasztásos rendezés

- Maximum 10
- Hozzá tartozó index 1

Maximum kiválasztásos rendezés

- A rendező algoritmusa

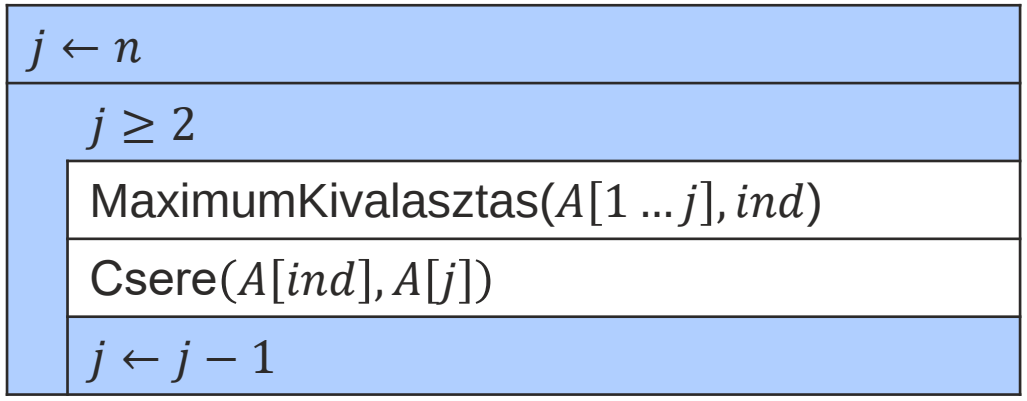

- Maximum kiválasztása

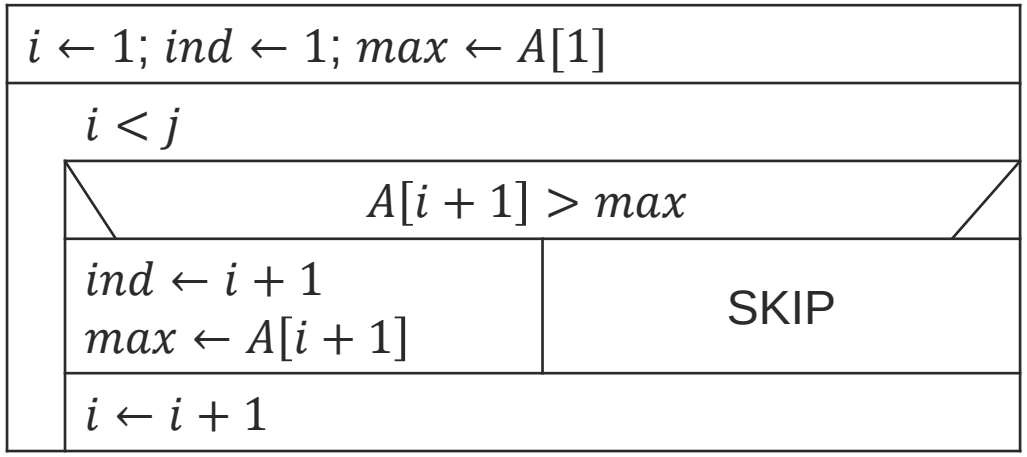

Maximum kiválasztásos rendezés

- A rendező algoritmusa

- Maximum kiválasztása

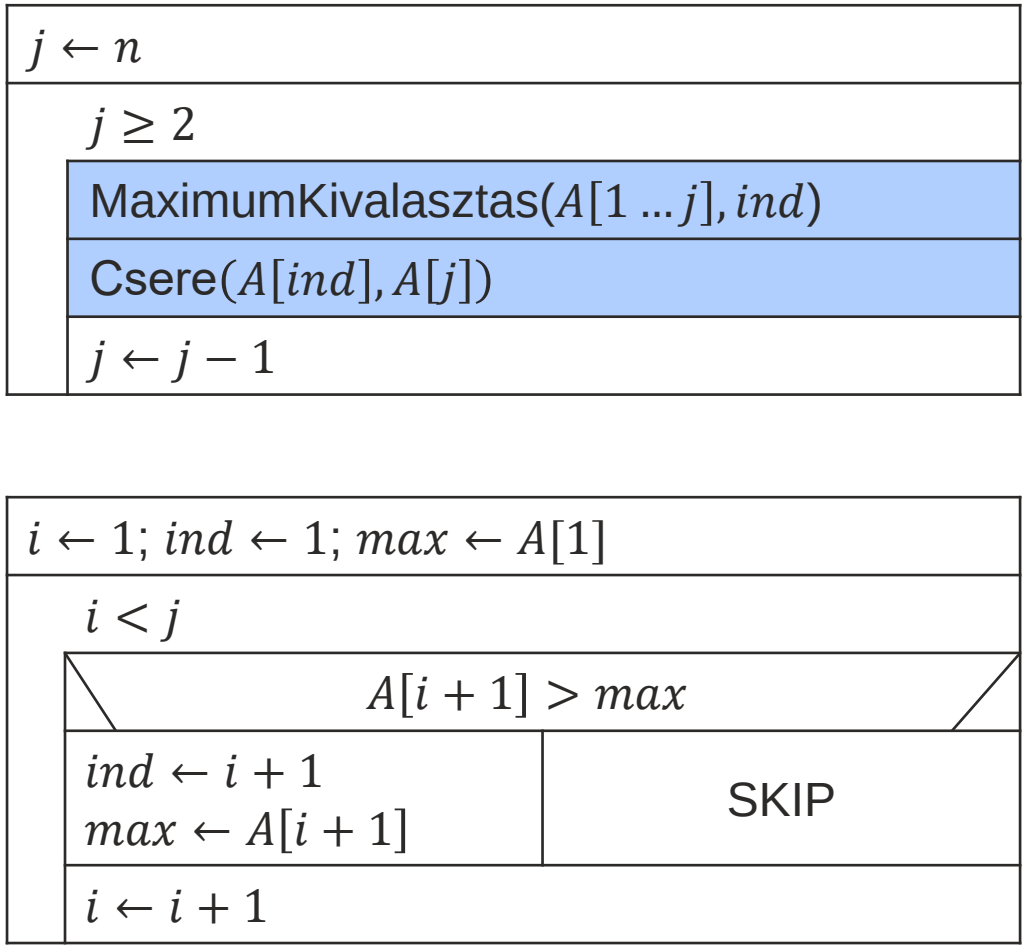

Maximum kiválasztásos rendezés

- A rendező algoritmusa

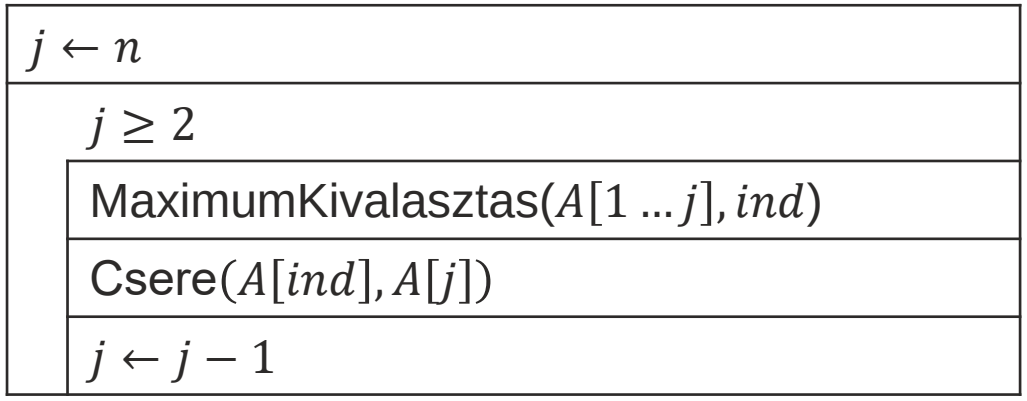

- Maximum kiválasztása

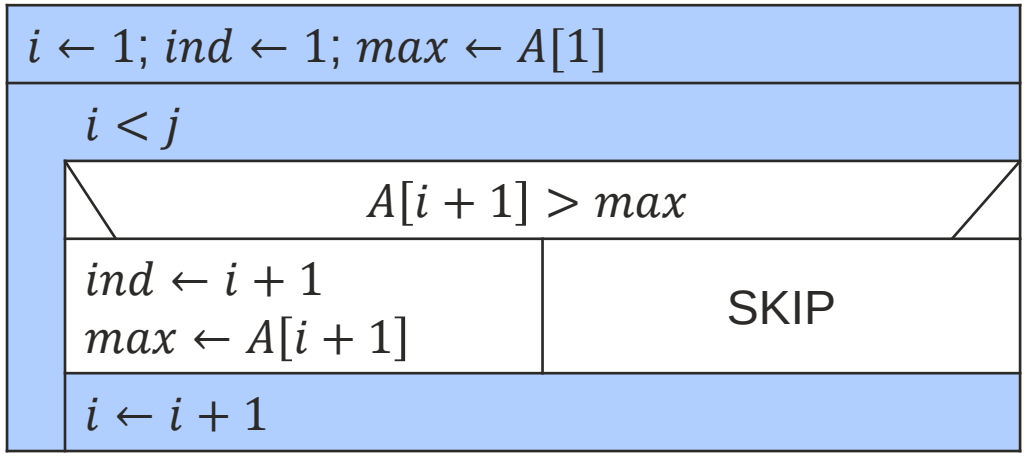

Maximum kiválasztásos rendezés

- A rendező algoritmusa
  - $M\ \ddot{O}(n) \geq (n-1) + (n-2) + \ldots + 1 = \Theta(n^2)$

- Maximum kiválasztása
  - A maximum n elem közül legalább $n-1$ összehasonlítással található meg

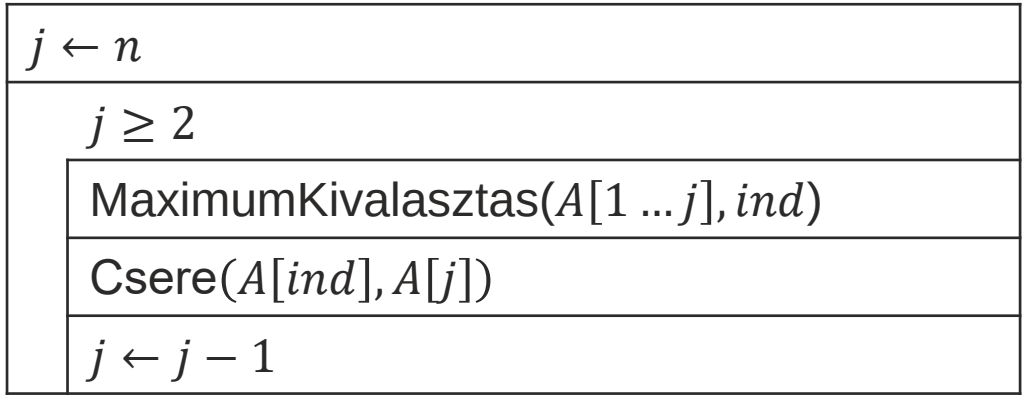

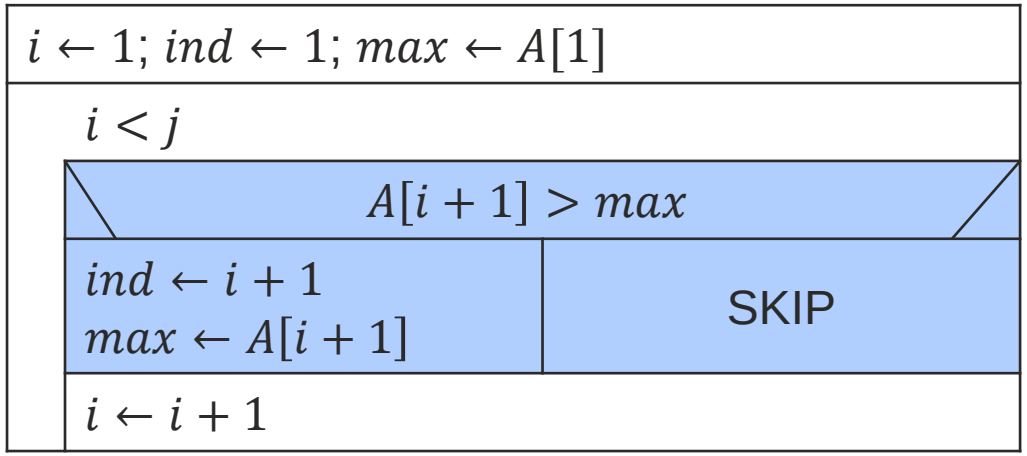

Beszúró rendezés

- Egyszerű beillesztéssel egy – egy elemet a helyére viszünk – megkeressük, hogy hová való a már rendezett sorozatban
- Ha tömbben tároljuk, akkor a mozgatások száma is fontos

Beszúró rendezés

- Példa

Beszúró rendezés

12	5	7	9	11	10

Beszúró rendezés

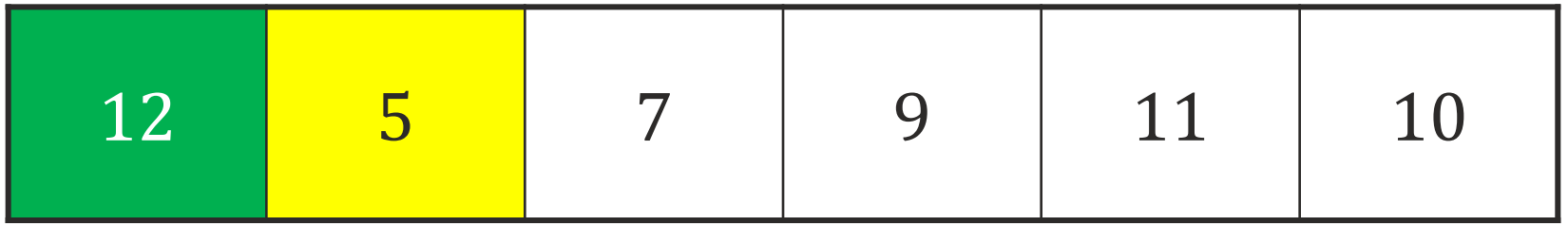

Beszúró rendezés

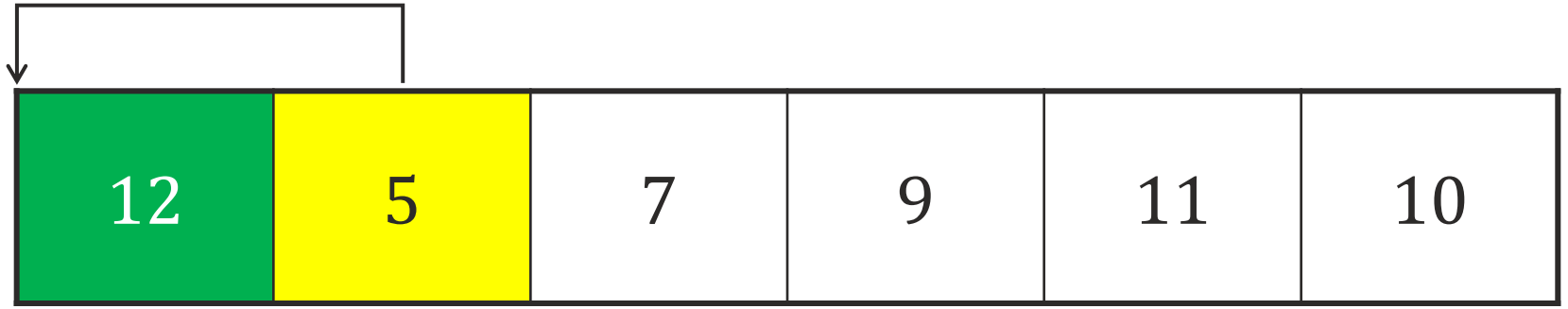

Beszúró rendezés

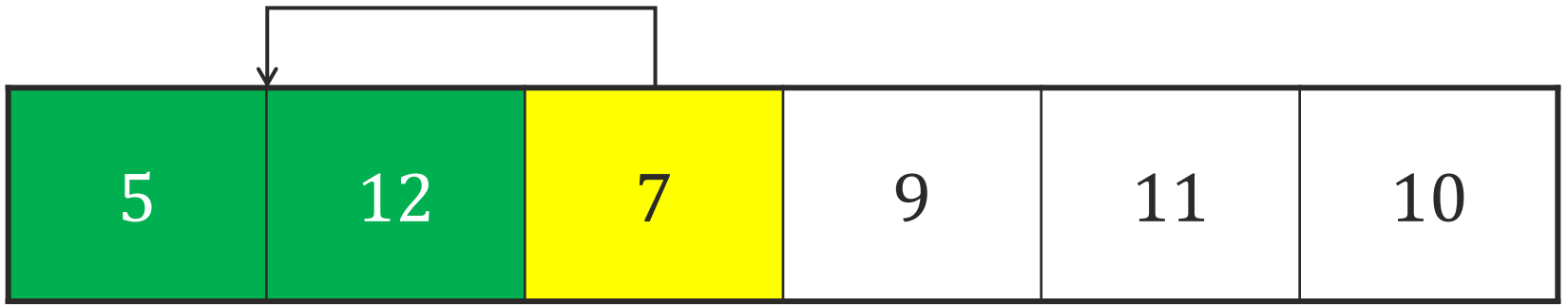

Beszúró rendezés

Beszúró rendezés

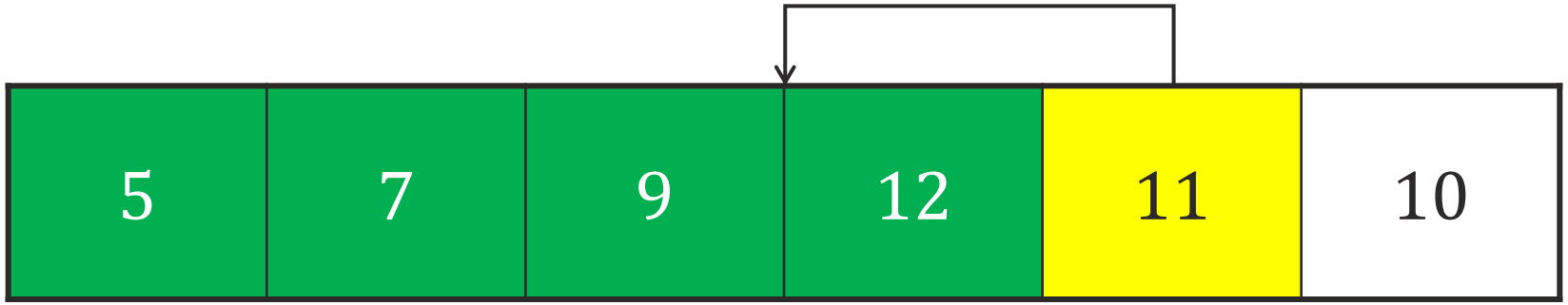

Beszúró rendezés

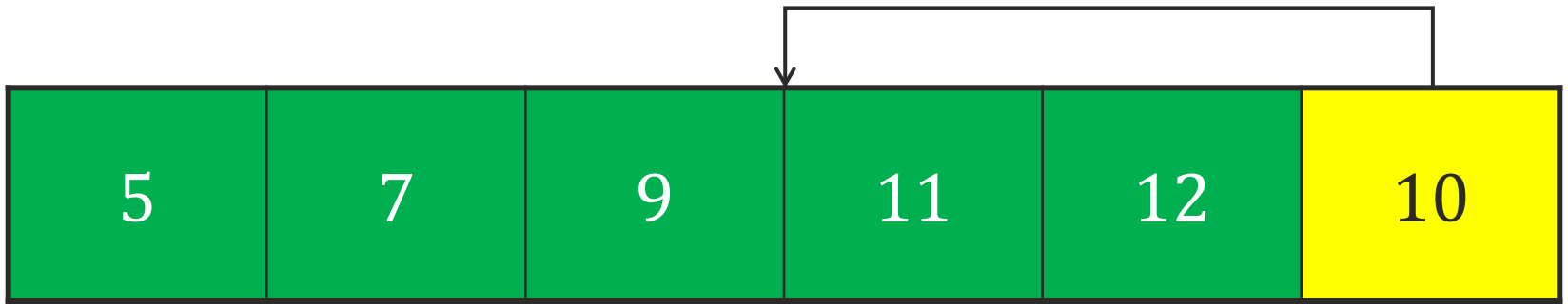

Beszúró rendezés

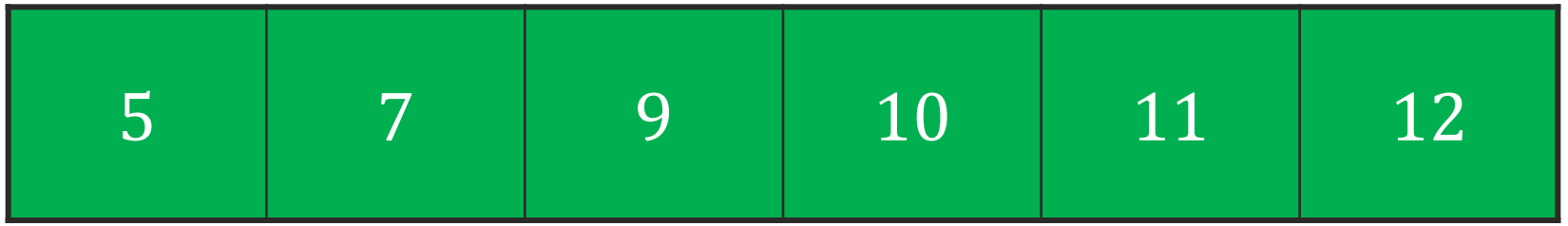

Beszúró rendezés algoritmusa

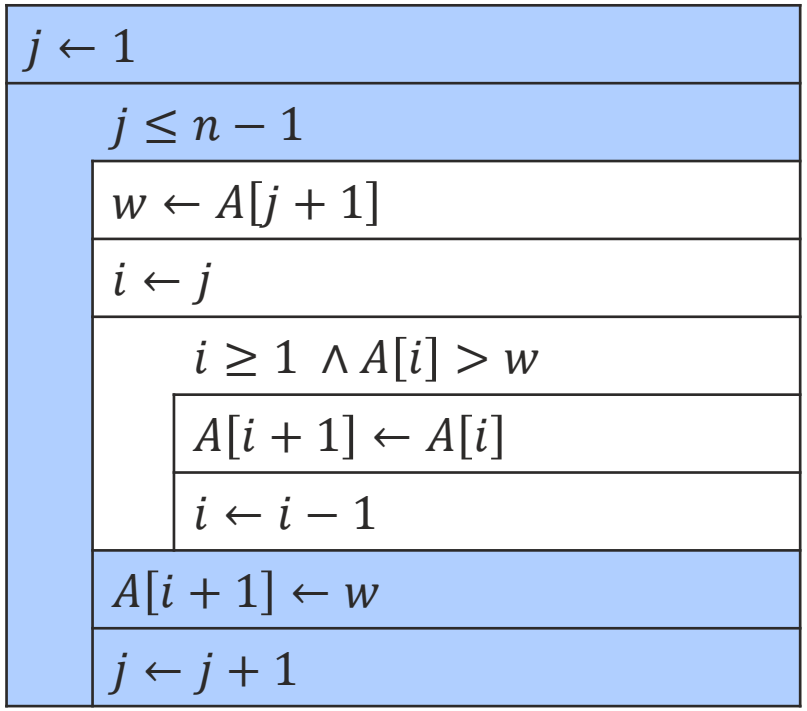

Beszúró rendezés algoritmusa

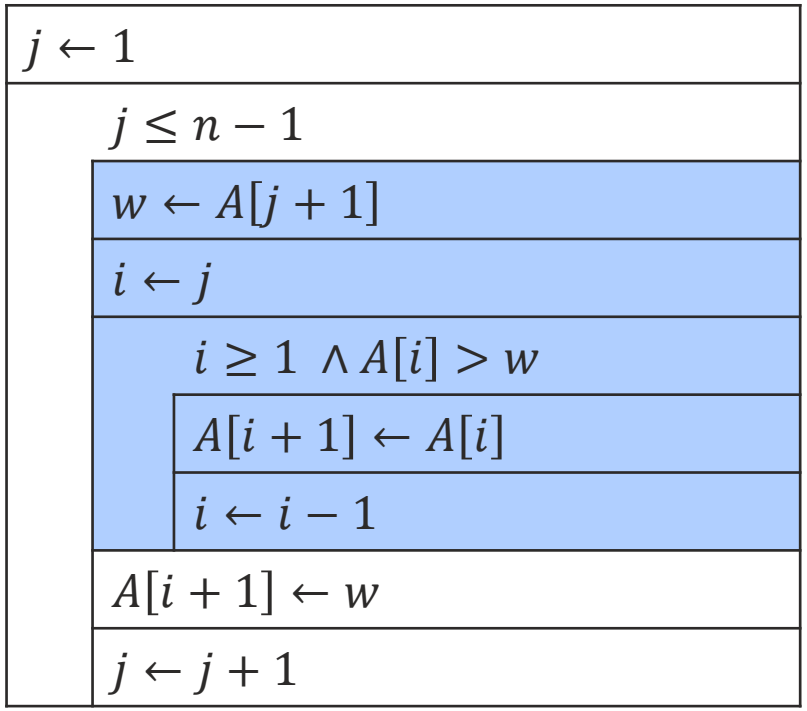

Beszúró rendezés

- Műveletigény
  - Összehasonlítások
    - $M\ \ddot{O}(n) = n * \frac{n-1}{2} = \Theta(n^2)$
    - $A\ \ddot{O}(n) \approx M\frac{\ddot{O}(n)}{2} = \Theta(n^2)$
    - $m\ \ddot{O}(n) = n - 1$
  - M a mozgatás művelete:
    - $M\ M(n) = (n+2) * \frac{n-1}{2} = \Theta(n^2)$
    - $A\ M(n) = \frac{n^2}{4} = \Theta(n^2)$
    - $m\ M(n) = 2 * (n-1) = \Theta(n)$

Gyorsrendezés

Következő téma